

Toenemende invloed van granen op de zuivelmarkt

Oefent de markt voor granen en oliezaden in de toekomst een belangrijkere invloed uit op de zuivelmarkt dan tot op heden het geval was? Tim Hunt van Rabobank International formuleerde hierover op het wereldzuivelcongres zijn uitgesproken mening. – RENAAT DEBERGH, BCZ –

Granen en oliezaden hebben een invloed in de verschillende stadia van de zuivelketen. Zo staat de melkveehouderij in competitie met de graanteelt voor het gebruik van grond, arbeid, kapitaal en water. Hoe rendabeler de graanteelt, hoe meer melkveehouders in bepaalde gebieden overschakelen naar deze activiteit. Bijkomend zijn granen een bron voor veevoeding. Ook in de eindschakels van de zuivelketen zijn granen en oliezaden concurrenten op de afzetmarkt voor eiwit en vet tegenover zuivel.

Meer afhankelijkheid van granen

De invloed van granen en oliezaden op de zuivelsector wordt om verschillende redenen groter. Het gebruik van krachtvoeder per koe neemt toe. Het gebruik van veevoeder steeg in Australië op 5 jaar van 1 ton per koe per jaar naar bijna 2 ton. Ook de intrede van de Verenigde Staten op de wereldzuivelmarkt is een opmerkelijke verschuiving. De vs, waar de melkproductie veel graan gebruikt, speelt een veel belangrijkere rol in de wereldhandel dan voorheen. Van een netto-invoerder van 1 miljard l melk is de vs

een netto-uitvoerder van 1,5 miljard l geworden. De melkproductie in de vs is echter sterk afhankelijk van de notering van de graanprijzen.

De graanprijzen zijn sinds 2006 gestegen en zullen waarschijnlijk op een hoger niveau blijven. Dit betekent dat het veevoeder een belangrijker onderdeel van de kostprijs van melk wordt. Het prijsverschil tussen boter enerzijds en soja- en palmolie anderzijds is toegenomen van 1000 tot bijna 3000 Amerikaanse dollar per ton. Hierdoor wordt melkvet een belangrijk doel voor substitutie.

Belangrijke impact op de zuivelsector

De toenemende invloed van de graanmarkt heeft heel wat gevolgen voor de zuivelsector. Zo zijn duurdere granen ook de oorzaak van hogere prijzen voor zuivelproducten. De toenemende vraag naar zuivel kan niet alleen voldaan worden vanuit landen waarbij gras de belangrijkste input is. De wereld zal zich moeten bevoorraden bij regio's die intensiever produceren en veel veevoeder gebruiken. Een hogere kostprijs van melk zal moeten gecompenseerd worden door hogere melkprijzen, zo niet is de melkveehouderij onvoldoende aantrekkelijk. Daarnaast zullen hogere graanprijzen de melkproductie in de weidegebieden verder stimuleren, waarbij het voordeel allicht gedeeltelijk tenietgedaan zal worden door hogere grondprijzen. Dit alles leidt tot grotere volatiliteit van de melkprijs.

Aangezien de prijscyclus voor granen van die van zuivel afwijkt, zullen de marges nog sterker fluctueren. In heel deze ontwikkeling speelt China een aparte rol. China streeft een hogere zelfvoorzieningsgraad in granen na. Dit leidt tot een duidelijk hogere graanprijs in China dan op de wereldmarkt. Dit is een nadeel voor de melkveehouderij in China. Tot slot zal het door hogere graanprijzen moeilijker worden om het marktaandeel van zuivel tegenover mogelijke substituten te verdedigen. De uitbouw van risicobeheersmaatregelen in de melkveehouderij is vandaag aan de orde. De melkveehouderij moet rekening houden met stijgende en volatiele veevoederprijzen. De zuivelindustrie zal voldoende innovatief moeten zijn om het marktaandeel van zuivel te handhaven. ■

